

Předškolácké desatero ve Třech údolích

Ve Třech údolích děti přirozeně rozvíjí fyzické a pohybové dovednosti (1. oblast) - koordinace pohybů, obratnost, zdatnost, rovnováhu, bezpečný pohyb. Dbáme na samostatnost a samoobslužnost dětí, tzn. že nejen pětileté děti u nás již umí se sami oblékat a svlékat, zouvat i obouvat, samostatně stolovat, jít na wc, postarat se o své věci. Všichni se spolu denně učíme uklízet po sobě a dodržovat pořádek.

Citová samostatnost, kontrola chování (2. oblast): od září jsou již i ty nejmenší děti navyklé na odloučení od rodičů. Ve Třech údolích podporujeme děti v jejich samostatném vyjadřování, respektujeme souhlas i nesouhlas. Učíme se dodržovat pravidla a být zodpovědní za své chování. Přizpůsobení se řízené činnosti kupodivu někdy více přitahuje menší děti, ale i u těch starších, předškoláků, se snažíme o jejich vědomé zapojování do společných aktivit prostřednictvím pozitivní motivace, aby neztrácely přirozenou touhu poznávat a zároveň získaly dovednost učit se pod vedením.

Jazyk, řeč, komunikace (3. oblast): každý den v ranním kruhu pouštíme jazyk na procházku, abychom zdokonalili jeho pohyblivost a mimiku v obličeji, učíme se gesta. Říkáanky čerpáme z logopedických knížek, abychom procvičovali výslovnost i těch problematických hlásek. Respektující atmosféra ve skupině děti přirozeně podporuje k (sebe)vyjadřování. Vyprávíme si příběhy, vzpomínáme na společná dobrodružství, každý den čteme z knih. Měsíční témata přirozeně rozšiřují slovní zásobu dětí. Ve věkově smíšené skupině se mladší učí od starších a starší se učí respektovat a podporovat mladší. Ve skupině musí fungovat pravidla pro komunikaci, každý musí někdy počkat, až domluví někdo jiný.

Jemná motorika, koordinace ruky a oka (4. oblast): Prsty děti procvičují nejen při sbírání kamínků, lesních plodů a jiných drobných přírodnin. Ve Třech údolích s dětmi denně vytváříme, malujeme, stříháme, trháme, lámeme, lepíme, pracujeme s nástroji (i tzv. nebezpečnými, jako nůž, pilka, sekera).

Zrakové a sluchové vjemy (5. oblast): V přírodě není nikdy o vjemy nouze. Bedlivě sledujeme s dětmi naše okolí, změny přírody v čase, zvuky přírody i města. Láká nás napodobovat zvuky (zpěv nebo křik ptáků) i je vyluzovat z různých předmětů (když klacek t'ukne o klacek, o kmen, o plot, o kámen, když ruka třepne o ruku, o prsa, na buben).

Logika a matematika (6. oblast): Představu o číslech, množstvích a vlastnostech se snažíme dětem předat přes hry a rytmus, přes vidění a kontakt s reálnými věcmi. Hodně se jich ptáme. Děti samy pozorováním, pohmatem a potěžkáním dospívají k uvědomění si rozdílů mezi předměty, ať už jde o barvu, o tvar či vlastnosti, kterými se jedna věc liší od ostatních. Snažíme se využít konkrétní situace. Do odšťavňovače se vejde jen určitá velikost ovoce nebo zeleniny. Když krájíme zeleninu na polévku, snažíme se o kousky, které se nám vejdou do pusy. Když se houpeme na pákové houpačce a sejde se lehčí a

těžší dítě, je zapotřebí se rozmístit určitým způsobem, aby fungovala. Silná větev nás udrží, slabá praskne. Děti rády vaří, i tam se setkáváme s matematikou, logikou a plánováním v čase. V oblíbenosti jsou pracovní listy s úkoly, rébusy, labyrinty, s porovnáváním předmětů nebo dějů. Časoprostorové pojmy (včera, dnes; malý, velký, krátký) vstřebávají děti díky tomu postupně a přirozeně.

Pozornost a paměť (7. oblast): Tvoření uvnitř našeho pohodlného zázemí má tu výhodu, že se nenecháme rozptýlit a děti vedeme k dokončení práce. Návlek pozornosti v přírodě je náročnější, ale daří se nám rozvíjet při sledování živé přírody, stopování zvířat, práci s nebezpečnými nástroji, atd. Při psaní kroniky oživujeme paměť a vypravěčské dovednosti.

Sociální samostatnost a vnímavost (8. oblast): Ve Třech údolích vytváříme dětem bezpečný prostor a je pro ně tedy přirozené, že se mohou bez obav vyjadřovat, domlouvat s dospělými i vrstevníky, vytvářet si přátelství a partnerství pro hru. Chceme, aby se cítili sebe-vědomě, a pomáháme jim učit se slova pro (sebe)vyjádření pocitů, nálad, přání a názorů. Pociťování respektujícího prostoru je základem pro sociální osamostatnění.

Kulturní podněty a tvořivost (9. oblast): Dobrá dostupnost na MHD nám umožňuje hodně cestovat za kulturou a novými poznatky. Při společných výletech si upevňujeme pravidla, která nám zajišťují bezpečnost. Získáváme návyk soustředěné pozornosti při kulturním představení, ve školce při poslechu příběhu, při společné práci ve skupině, při výtvarné činnosti s Kristýnou, při návštěvách domova seniorů, rozšiřujeme si obzory, emoční základnu a zážitky. Tradiční svátky prožíváme v průběhu roku v příbězích, písních a prožitcích (vánoční zvyky, tříkrálová cesta, aj.). Tvořivost rozvíjíme za pomoci přírody - ptáme se na věci a souvislosti tak, aby děti měly prostor k přemýšlení a tvoření, zadání na výrobky se snažíme volit tak, abychom podpořili nápady dětí a děti se přitom něco naučily (novou techniku), volíme písně a říkanky k tématu, které zrovna prožíváme, nebo jen tak pro radost, a snažíme se je provádět tak, aby nás bavilo je opakovat a byl prostor pro obměnu (při hře, s ukazováním, s pohybem atd.).

Okolní svět a praktický život (10. oblast): Jsme si jisti, že děti perfektně znají okolí lesního klubu. Vnímají proměny okolí v čase a dokáží se orientovat, jak v přírodě, tak mezi domy. Naprosto přesně vědí, co je pro ně bezpečné a riskují jen do té míry, dokud si samy věří. Tři údolí nejsou uprostřed přírody. V našem zázemí i při výpravách máme dost příležitostí komunikovat s místními. Děti si tak upevňují vědomí o způsobech vhodného společenského chování. Ve Třech údolích děti přímo zažívají (nejen se o tom teoreticky učí), co to je živá a neživá příroda, starost o její zachování, pěstování rostlin, ochrana životního prostředí, třídění odpadu.

10 oblastí je uvedeno dle materiálu MŠMT „Desatero pro rodiče dětí předškolního věku“